

โครงการ อนาคตแห่งประเทศไทยสู่การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมและการส่งเสริมสุขภาพ ขั้นสูง (The future of Thailand towards holistic wellness care and advanced health promotion)

หน่วยงาน กรมอนามัย

ความเกี่ยวข้อง (หลัก/สนับสนุน) กับเป้าหมายแผนย่อย 13.3 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการ
สร้างสุขภาวะที่ดี

ผู้ประสานงาน

1. นายดำรง อารงเลาหะพันธุ์

โทรสาร 02 5901 8177

2. นางสาวนาฏอนงค์ เจริญสันติสุข

โทรสาร 02 5901 8177

โทรศัพท์ 086 770 5303

E-mail dthamrong.t@anamai.mail.go.th

โทรศัพท์ 089 806 6162

E-mail planningpolicy@anamai.mail.go.th

ส่วนที่ 1 ความเชื่อมโยง/ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : M1

1.1 (หลัก) ยุทธศาสตร์ชาติ (Z) ด้าน* การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(1) เป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21

(2) ประเด็น 2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

การยกระดับบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคขั้นสูงที่แม่นยำ จำเพาะกับบุคคล (personalize) ด้วยการผสมผสานเทคโนโลยีที่ทันสมัยและหลากหลายสาขา ในการคาดการณ์ ค้นหาศักยภาพหรือความเสี่ยง (prediction) รวมถึงวิเคราะห์และออกแบบการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในตลอดช่วงชีวิต (timeline) และทุกจังหวะที่เป็นโอกาสและความเสี่ยง (timing) ที่ต่างกัน หรือวางแผนและป้องกันการเกิดโรคร้ายบางชนิด เช่น ด้านการแพทย์และสาธารณสุขแบบจำเพาะ และแม่นยำ (precision medicine and public Health) การแพทย์จีโนมิกส์ (genomic medicine) เทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์ (biomedicine) ชีวกลศาสตร์และหุ่นยนต์ทางการแพทย์ (biomechanics and medical robotic) ดิจิทัลเทคโนโลยี และปัญญาประดิษฐ์ (AI) ฯลฯ มีความจำเป็นในกลุ่มประชากรที่ต้องการมากกว่าใช้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขระดับพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความจำเพาะ แม่นยำ ในการป้องกันการเจ็บป่วย อารมณ์สุขภาพบุคคลตลอดช่วงชีวิต ส่งผลต่อความมั่นคงทางสุขภาพของประชากรโดยรวมของประเทศ ซึ่งการมีสุขภาพที่แข็งแรงจะเป็นรากฐานสำคัญในส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองในทุกมิติ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ในการมีศักยภาพในการแข่งขัน และเพิ่มผลิตภัณท์มวลรวมของประเทศ

1.2 (หลัก) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y) ประเด็น (13)* การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

(1) เป้าหมายระดับประเด็น (Y2) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น

(2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ การยกระดับบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคขั้นสูงที่แม่นยำ จำเพาะกับบุคคล (personalize) ด้วยการผสมผสานเทคโนโลยีที่ทันสมัยและหลากหลายสาขาในการคาดการณ์ ค้นหาศักยภาพหรือความเสี่ยง (prediction) รวมถึงวิเคราะห์และออกแบบการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในตลอดช่วงชีวิต (timeline) และทุกจังหวะที่เป็นโอกาสและความเสี่ยง (timing) ที่ต่างกัน หรือวางแผนและป้องกันการเกิดโรคร้ายบางชนิด เช่น ด้านการแพทย์และสาธารณสุขแบบจำเพาะและแม่นยำ (precision medicine and public Health) การแพทย์จีโนมิกส์ (genomic medicine) เทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์ (biomedicine) ชีวกลศาสตร์และหุ่นยนต์ทางการแพทย์ (biomechanics and medical robotic) ดิจิทัลเทคโนโลยี และปัญญาประดิษฐ์ (AI) ฯลฯ มีความจำเป็นในกลุ่มประชากรที่ต้องการมากกว่าใช้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขระดับพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความจำเพาะ แม่นยำ ในการป้องกันการเจ็บป่วย อารมณ์สุขภาพบุคคลตลอดช่วงชีวิต ส่งผลต่อความมั่นคงทางสุขภาพของประชากรโดยรวมของประเทศ ซึ่งการมีสุขภาพที่แข็งแรงจะเป็นรากฐานสำคัญในส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองในทุกมิติ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ในการมีศักยภาพในการแข่งขัน และเพิ่มผลิตภัณท์มวลรวมของประเทศ

แผนย่อยของแผนแม่บทฯ: 13.3 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี (หลัก)

- เป้าหมายแผนแม่บทย่อย มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น (
- แนวทางการพัฒนา
 - 3) นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพกับระบบบริการสุขภาพและระบบสุขภาพทางไกล เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทย่อยฯ:
การยกระดับบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคขั้นสูงที่แม่นยำ จำเพาะกับบุคคล (personalize) ด้วยการผสมผสานเทคโนโลยีที่ทันสมัยและหลากหลายสาขา ในการคาดการณ์ ค้นหาศักยภาพหรือความเสี่ยง (prediction) รวมถึงวิเคราะห์และออกแบบการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในตลอดช่วงชีวิต (timeline) และทุกจังหวะที่เป็นโอกาสและความเสี่ยง (timing) ที่ต่างกัน เช่น ด้านการแพทย์และสาธารณสุขแบบจำเพาะ และแม่นยำ (precision medicine and public Health) การแพทย์จีโนมิกส์ (genomic medicine) เทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์ (biomedicine) ชีวกลศาสตร์และหุ่นยนต์ทางการแพทย์ (biomechanics and medical robotic) ดิจิทัลเทคโนโลยี และปัญญาประดิษฐ์ (AI) ฯลฯ มีความจำเป็นในกลุ่มประชากรที่ต้องการมากกว่าใช้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขระดับพื้นฐานและสอดคล้องกับความต้องการ ประชาชนทุกระดับสามารถเข้าถึงได้ง่าย และเพิ่มขีดความสามารถในการจัดระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาสุขภาพของประเทศ เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เป็น 1 ใน 3 ของเอเชีย

ความสอดคล้องห่วงโซ่คุณค่า (Value Chains) ของเป้าหมายแผนย่อย

หมายเหตุ (ร่าง) โครงการหนึ่งโครงการ จำเป็นต้องมี ปัจจัยที่เป็นหลักหนึ่งปัจจัย

(หลัก) ชื่อองค์ประกอบ : V01 ระบบสุขภาพ

ชื่อปัจจัย : F0102 ระบบบริการด้านสุขภาพที่สอดคล้องกับความต้องการ

(สนับสนุน ถ้ามี) ชื่อองค์ประกอบ : V01 ระบบสุขภาพ

ชื่อปัจจัย : F0105 นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ทันสมัย

1.4 แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุข

1) เป้าหมาย

1. ประชาชนไทยมีสุขภาวะและคุณภาพชีวิตที่ดีบนหลักการสร้างนำซ่อม และผู้ที่ไม่ใช่ประชาชนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีโอกาสเท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็นอย่างมีคุณภาพ ทั้งการรับบริการและการรับภาระค่าใช้จ่าย

2) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปที่ 7 : การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค

เป้าหมาย :

1. เพื่อพัฒนาระบบงาน P&P ให้มีเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ
2. อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (LE) ไม่น้อยกว่า 85
3. อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (HALE) ไม่น้อยกว่า 75 ปีภายในปี พ.ศ.2580

ขั้นตอนการดำเนินงาน

5. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

กิจกรรมย่อย

- 5.1) Public Health Laboratory & Research Laboratory
- 5.2) การลงทุนเพื่อพัฒนาระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขตามแผนฯ ที่ได้

จัดทำไว้แล้ว

1.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

- หมายเหตุที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- เป้าหมายที่
 1. ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ
 3. ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ

ส่วนที่ 2 สรุปเนื้อหาสำคัญของโครงการ (X) : M2 – M3

1) หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงวัย เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยประเทศไทยจำเป็นต้องลงทุนด้านสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขขั้นสูงในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ที่สอดคล้องกับแผนแม่บทประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี รวมทั้งแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ในหมายเหตุที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง ที่มุ่งเน้นให้ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ และประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ

อย่างไรก็ตามระบบสุขภาพของประเทศกำลังเผชิญกับสถานการณ์ท้าทายรอบด้าน ทั้งจากโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนไป ผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้นและมีภาวะพึ่งพิง ในขณะที่เด็กเกิดน้อย ด้อยคุณภาพ คนรุ่นใหม่แต่งงานน้อยและช้าลง ส่งผลให้อัตราการเพิ่มประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง อัตราการเจริญพันธุ์รวมในปัจจุบันอยู่ที่ 1.51 เด็กจำนวนมากเกิดจากแม่ที่มีอายุมากและมีปัญหาภาวะการมีบุตรยาก กอปรกับเด็กจำนวนหนึ่ง

มีภาวะความผิดปกติด้วยโรคทางพันธุกรรม อาทิ โรคดาวน์ซินโดรม โรคธาลัสซีเมีย ในอีกด้านหนึ่งยังประสบปัญหา การตั้งครรภ์ไม่พร้อมทำให้เด็กที่เกิดมามีคุณภาพและจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย ในเด็กปฐมวัยและเด็ก วัยเรียนวัยรุ่นประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมในการยกระดับขีดความสามารถที่ตรงกับศักยภาพหรือพรสวรรค์ ที่เด็กมี ชัยยังมีปัญหาพัฒนาการไม่สมวัย IQ ต่ำ สายตาสั้น มีภาวะทุพโภชนาการทั้งเตี้ย อ้วน ปัญหาสุขภาพช่อง ปาก สุขอนามัยส่วนบุคคล โรคติดเกม (gaming disorder) การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ฯลฯ ซึ่งล้วนทำให้เด็ก ไม่พร้อมต่อการเรียนรู้เพิ่มเติมศักยภาพตนเองเพื่อพร้อมเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ และเป็นแรงงานของประเทศ

สำหรับอีกประเด็นที่เป็นความท้าทายด้านสุขภาพ คือประเทศไทยยังขาดการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ สังคมสูงอายุ โดย ณ ปัจจุบันมีประชากรสูงอายุร้อยละ 18.77 ของจำนวนประชากรไทยทั้งหมด และในปี 2566 คาดว่าจะมีประชากรสูงอายุถึงร้อยละ 20.66 ของจำนวนประชากรไทยทั้งหมด ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงอายุ โดยสมบูรณ์ แต่ผู้สูงอายุในปัจจุบันมากกว่าครึ่งมีปัญหาด้านสุขภาพและมีภาวะพึ่งพิง ซึ่งปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นไม่ว่า โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคกระดูกพรุน โรคหลอดเลือดหัวใจและหลอดเลือดสมอง เป็นต้น หรือการเจ็บป่วย ที่เกิดจากภัยคุกคามด้านสิ่งแวดล้อมทั้งกายภาพ เคมี ชีวภาพ กัมมันตรังสี ซึ่งโรคและความเจ็บป่วยเหล่านี้สามารถ ป้องกันได้ หากมีการออกแบบและวางแผนการใช้ชีวิต (life style modification) รวมถึงใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ และสาธารณสุขขั้นสูงในการประเมินภาวะสุขภาพ และคัดกรองความเสี่ยงแบบจำเพาะตั้งแต่วัยทำงานและก่อนเข้าสู่ วัยผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้แผนสุขภาพเฉพาะบุคคล (individual wellness plan) เตรียมความพร้อมให้เป็นผู้สูงอายุที่ มีคุณภาพ

ทั้งนี้หากประเทศไทยสามารถเตรียมความพร้อมของประชากรก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุได้ดี นั้นหมายถึง ประเทศยังคงมีประชากรเป็นกำลังการผลิตของประเทศ (productivity) ในการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคม อย่างต่อเนื่อง ซึ่งกลุ่มวัยผู้สูงอายุถือว่าเป็นผู้มีประสบการณ์เป็นทุนทางสังคม เป็นหลักชัยของสังคม อย่างไรก็ตามใน กลุ่มผู้สูงอายุย่อมมีความเสื่อมของสุขภาพ (degeneration) ทั้งสมอง การเคลื่อนไหว ฟัน ตา/หู หัวใจ จึงเป็นความ ท้าทายที่จะธำรงสุขภาพของกลุ่มนี้ไม่ให้เกิดความเสื่อม

จากปรากฏการณ์ของโครงสร้างประชากรและสุขภาพของคนไทยในปัจจุบัน และคาดการณ์ใน อนาคต หากไม่มีการจัดการที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ย่อมทำให้ผลิตภาพ ขีดความสามารถในการ แข่งขันในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปอย่างช้าๆ (slowly progressive) อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมี เทคโนโลยีหลายด้านที่จะนำมาใช้เพื่อยกระดับสุขภาพของประชาชนไทยให้พร้อมกับการเป็นกำลังคนคุณภาพของ ประเทศ (manpower) ด้วยเทคโนโลยีด้านการแพทย์และสาธารณสุขแบบจำเพาะ และแม่นยำ (precision medicine and public Health) การแพทย์จีโนมิกส์ (genomic medicine) เทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์ (bio medicine) ชีวกลศาสตร์และหุ่นยนต์ทางการแพทย์ (biomechanics and medical robotic) ดิจิทัลเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ฯลฯ หากมีการบูรณาการเทคโนโลยีทุกด้านในการดูแลสุขภาพประชาชน ย่อมทำให้ภาพของ ประชากรในทศวรรษหน้ามีสุขภาพดีและคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถเพียงพอในการแข่งขันอย่างก้าวกระโดด (rapidly progressive) เพื่อพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

เทคโนโลยีในปัจจุบันสามารถนำมายกระดับบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่แม่นยำ จำเพาะกับบุคคล (personalize) ในการคาดการณ์ ค้นหาศักยภาพหรือความเสี่ยง (prediction) รวมถึงวิเคราะห์ และออกแบบการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในตลอดช่วงชีวิต (timeline) และทุกจังหวะที่เป็นโอกาสและ ความเสี่ยง (timing) ที่ต่างกัน อาทิ การจัดบริการด้านการอนามัยเจริญพันธุ์ขั้นสูงโดยนำเทคโนโลยีช่วยการเจริญ พันธุ์ (Assisted-reproductive Technologies: ARTs) ให้บริการแก่ประชาชนที่มีความต้องการมีบุตรแต่มีบุตรยาก เช่น การตรวจวิเคราะห์ความพร้อมของไข่และอสุจิ การผสมเทียม IVF การตรวจคัดกรองทางพันธุกรรมเพื่อวางแผน ครอบครัว การแช่แข็งไข่ เป็นต้น การตรวจคัดกรองในระดับพันธุกรรม (genetic screening) เพื่อวิเคราะห์ความ เสี่ยงต่อการเกิดโรคทางพันธุกรรมในเด็ก โรคธาลัสซีเมีย โรคเรื้อรัง โรคกระดูกพรุน การตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมเชิงรุก

ด้วย Ultrasound และ Mammogram ซึ่งมีความจำเพาะกว่าการตรวจทางกายภาพและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง การตรวจด้วย MRI เพื่อประเมินความเสี่ยงการเกิดภาวะอัลไซเมอร์ การใช้ AI และ 3D printing ในการสร้างแบบจำลองช่องปากและขากรรไกรในการออกแบบฟันเทียมและสิ่งเทียมที่จำเพาะแต่ละบุคคล เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม พบว่าบริการด้านส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคขั้นสูงเหล่านี้ ยังจำกัดในกลุ่มประชากรผู้มีรายได้สูง ในขณะที่กลุ่มประชากรทั่วไปมีโอกาสในการเข้าถึงบริการได้ยาก ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพ (health equality and equity) ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องจัดระบบและวางแผนการจัดบริการ (service plan) เพื่ออรรถประโยชน์คนไทยที่สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาสุขภาพ (health need) ขึ้น อันนำมาสู่การแก้ไขปัญหาทางสุขภาพของประเทศไทยที่สามารถป้องกันได้ให้อยู่ในระดับเป็นที่ยอมรับในระดับสากล อาทิ อนามัยการเจริญพันธุ์ การรองรับสังคมผู้สูงอายุ การส่งเสริมพัฒนาและเจริญเติบโตของเด็ก เพื่อเป้าหมายอีก 10 ปีข้างหน้าจะเป็น 1 ใน 3 ของเอเชีย ดังนั้น กรมอนามัยจึงได้จัดทำโครงการอนาคตแห่งประเทศไทยสู่การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมและการส่งเสริมสุขภาพขั้นสูง (The future of Thailand towards holistic wellness care and advanced health promotion) ด้วยการจัดตั้งศูนย์เชี่ยวชาญด้านการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมและการส่งเสริมสุขภาพขั้นสูง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของระบบบริการสาธารณสุข และการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคขั้นสูง ด้วยการผสมผสานการใช้เทคโนโลยีสาขาต่างๆ ในการออกแบบการส่งเสริมสุขภาพที่จำเพาะของบุคคล (personalize precision health promotion) ในการคาดคะเนสุขภาพ (health prediction) วางแผนการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (Holism) ทั้งในด้านการชะลอความเสื่อมและการชะลอวัย (regenerative wellness and anti-aging) อนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพสตรี (fertility and women wellness) การดูแลสุขภาพสมอง (brain wellness) การป้องกันความเสี่ยงต่อสุขภาพหัวใจและหลอดเลือด (preventive cardiology) การดูแลสุขภาพของกล้ามเนื้อและกระดูกและเวชศาสตร์การฟื้นฟู (musculoskeletal and rehabilitation) การดูแลสุขภาพช่องปากและการบดเคี้ยว (Dental wellness) การตรวจยีนเพื่อวางแผนโภชนาการและออกกำลังกาย (DNA diet fitness pro) การค้นหาอัจฉริยะ 9 ด้าน (multiple intelligence) การตรวจค้นหาความเสี่ยงจากมลพิษสิ่งแวดล้อมต่อสุขภาพ ฯลฯ ทั้งนี้จะนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมตรงต่อการจัดการความเสี่ยงในการป้องกันและลดการเจ็บป่วยที่สามารถป้องกันได้ ส่งผลต่อการมีชีวิตที่ยืนยาวและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพทั้งในระดับครัวเรือนและระดับประเทศ

2) วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของระบบบริการและการเข้าถึงบริการของประชาชนในการดูแลสุขภาพและป้องกันโรค ด้วยเทคโนโลยีด้านการแพทย์และสาธารณสุขแบบจำเพาะ และแม่นยำ
2. เพื่อยกระดับภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยการบริการสุขภาพด้วยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขขั้นสูง

3) เป้าหมาย

● เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

1. ศูนย์เชี่ยวชาญด้านการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมและการส่งเสริมสุขภาพขั้นสูง จำนวน 10 แห่ง (เชียงใหม่ ยะลา นครสวรรค์ ขอนแก่น นครราชสีมา ลำปาง พิชณุโลก นนทบุรี สระบุรี กรุงเทพฯ)
2. ศูนย์ปฏิบัติการด้านภาวะวิกฤตสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม 4 แห่ง (นครศรีธรรมราช อุตรดิตถ์ พิชณุโลก ชลบุรี)
3. ศูนย์เชี่ยวชาญด้านพันธุกรรมในผู้สูงอายุและผู้ที่มีความต้องการพิเศษ 1 แห่ง (เชียงใหม่)
4. ศูนย์วิจัยบริการการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม 1 แห่ง (นนทบุรี)
5. รถเอกซเรย์เต้านมเคลื่อนที่ (Mobile Ultrasound & Digital Mammogram) 14 คัน

6. หน่วยปฏิบัติการวิเคราะห์การกลายพันธุ์อัลลีลส์ซีเมียด้วยเทคนิคตรวจวิเคราะห์ลำดับเบส Next Generation Sequencing พร้อมน้ำยา 6 แห่ง

● เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

1. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการจัดระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาสุขภาพของประเทศ และเป็นที่ยอมรับ 1 ใน 3 ของเอเชีย

2. ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่มีคุณภาพ ประชาชนได้รับการออกแบบการส่งเสริมสุขภาพที่จำเพาะของบุคคล (personalize precision health promotion) ในการคาดการณ์สุขภาพ (health prediction) การดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (Holism) นำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมตรงต่อความเสี่ยงในการป้องกันและลดการเจ็บป่วยที่สามารถป้องกันได้และโรคทางพันธุกรรม ส่งผลต่อการมีชีวิตที่ยืนยาวและการมีอายุคาดเฉลี่ยการมีสุขภาพดีเพิ่มขึ้น เป็นสังคมสูงวัยที่มีคุณภาพ ชำรงสุขภาพบุคคลตลอดช่วงชีวิต ส่งผลต่อความมั่นคงทางสุขภาพของประชากรโดยรวมของประเทศ

● ผลที่คาดว่าจะเกิด

โครงสร้างประชากรของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น ในการทดแทนประชากรทั้งจำนวนและคุณภาพของเด็กที่เกิดใหม่เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งเติบโตเป็นกำลังคนคุณภาพ สุขภาพแข็งแรง เพิ่มผลิตภาพของประชากรในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งมีความพร้อมในการเป็นผู้สูงอายุคุณภาพ รองรับสังคมผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ลดภาระการเงินของคลังของประเทศในระยะยาว สู่การเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

● ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. อัตราการเจริญพันธุ์ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า 1.6 และอัตราการเกิดไม่ต่ำกว่า 10 ต่อพันการเกิด (มีเด็กเกิดไม่น้อยกว่า 700,000 คนต่อปี) ในอีก 5 ปี

2. IQ เฉลี่ยของเด็กชั้น ป. 1 มากกว่า 130 อยู่ร้อยละ 20 และ EQ อยู่ในระดับปกติ ร้อยละ 85 ในอีก 5 ปี

3. ส่วนสูงเฉลี่ยชายไทยเพิ่มขึ้นเป็น 180 เซนติเมตร และหญิงไทย 167 เซนติเมตร ในอีก 20 ปี

4. อัตราการค้นหาผู้ป่วยโรคมะเร็งในระยะก่อนเป็นมะเร็งและระยะแรก และอัตราการรอดชีพ 5 ปีของผู้ป่วยโรคมะเร็งเพิ่มขึ้น

5. อัตราส่วนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงลดลง ร้อยละ 50 ในอีก 5 ปี

6. อายุคาดเฉลี่ยการมีสุขภาพดีคนไทยเพิ่มเป็น 75 ปี ในปี 2580

4) กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

ประชาชนที่มีความเสี่ยง หรือปัญหาสุขภาพที่ต้องการบริการดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคขั้นสูง ซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการเนื่องจากยังมีกระจายการจัดบริการไม่เพียงพอ ส่วนมากอยู่ระบบบริการเอกชน ผู้มีรายได้น้อยไม่สามารถเข้าถึงบริการได้

5) พื้นที่ดำเนินการ: ภาคเหนือ: เชียงใหม่ ลำปาง นครสวรรค์ พิษณุโลก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: ขอนแก่น อุดรธานี นครราชสีมา อุบลราชธานี

ภาคกลาง: กรุงเทพฯ นนทบุรี ชลบุรี สระบุรี ราชบุรี

ภาคใต้: นครศรีธรรมราช ยะลา

6) ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ ตุลาคม พ.ศ. 2567 – กันยายน พ.ศ. 2571

7) วงเงินงบประมาณที่ดำเนินการ 7,812,916,253บาท